

දුකට කියන කවි සිපද

රමණිය හැඟීම් ගැබ් වුණු රචනාවක් සාහිත්‍ය නිර්මාණයක් සේ හඳුන්වනු ලැබේ. සාහිත්‍ය නිර්මාණයක ගැබ් වන හැඟීම් එහි නිර්මාපකයාගේ හෙවත් රචකයාගේ අත්දැකීම් ඇසුරෙන් උපන් ඒවා මෙන් ම රචකයා විසින් කාල්පනිකව ගොඩනගන ලද ඒවා ද විය හැකි ය. අද සාහිත්‍යය යනු ලියනු ලැබුවක් වුව ද මනුෂ්‍යයා ලේඛනය ආරම්භ කිරීමට පෙර සිට ම සාහිත්‍යය ආරම්භ වී තිබිණි. එය ශ්‍රව්‍ය මාධ්‍යයෙන් පවත්වා ගෙන යනු ලැබූ අතර රස විඳීම ද සිදු වූයේ සවන් දීමෙනි. ලේඛනය ව්‍යාප්ත වූ පසු ද සවන් දීම අරමුණු කර ගනිමින් සාහිත්‍යය බිහි විය. සවන් දී රස විඳීමේ දී නිර්මාණයේ අර්ථය මෙන් ම එයින් මතු වන ශබ්දය ද වැදගත් වෙයි. පද්‍යය අර්ථය මෙන් ම ශබ්දය ද කැටි කොට ගත් සාහිත්‍ය නිර්මාණයකි. ඉපැරණි ගද්‍ය ද සවන් දීම සඳහා ලියැවුණු බව පෙනේ. බුත්සරණ, දළඳා සිරිත වැනි සිංහල ගද්‍ය කෘති ඊට නිදසුන් වෙයි. වින්දනය ලැබීම සඳහා වන නිර්මාණාත්මක සාහිත්‍යය හැරුණු විට දැනුම ලබා ගැනීම සඳහා වන සාහිත්‍යය ද එදා පරිශීලනය කෙරුණේ ශ්‍රව්‍ය මාධ්‍යයෙනි.

මේ කවි පෙළට වස්තූ වි ඇත්තේ ගැමි සමාජයක හට ගැනුණ නැතහා - මස්සිනා ප්‍රේම සම්බන්ධයකි. කවි පෙළෙහි උපයුක්ත වචන මාලාව නැතහා - මස්සිනා ප්‍රේමයට පදනම් වන ගැමි සමාජය වික්‍රණය කිරීමට යෝග්‍ය වීමත් ඒ ඇසුරෙන් උපදින ශබ්දාලංකාර, ගැමි ව්‍යවහාරයට අනුකූල වීමත් මේ කවි පෙළෙහි සාර්ථකත්වයට හේතු වී තිබේ. භාෂා ලක්ෂණ අතින් සලකන කල කවි පෙළෙහි අන්තර්ගතයට ගැළපෙන බස් වහරක් උපයෝගී කර ගැනීම විශේෂ අවධානයට ලක් කළ යුතු ය.

මේ කවි පෙළ ලියවී ඇත්තේ එළිසම සිවු පද ආකෘතියෙනි. මාත්‍රා 17, 18, 19 ආදි ප්‍රමාණවලින් යුතු පද්‍ය එහි ඇතුළත් වී තිබේ.

පිලේ පැදුර හේනට අරගෙන එලා පැදුර මැස්සේ එහි රටා වියපු අත් දෙක මට හිතේ දුකට එතකොට කවි	එනවා සැතපෙනවා සිහිවෙනවා කියවෙනවා
--	---

ඉර පායා ඉර අවරට හඳ පායා හඳ අවරට ඇඬූ කඳුළු මුදට එක් ළමා ළපටි නැතා කොයි	ගියාදෝ ගියාදෝ වුණාදෝ ගියාදෝ
--	--------------------------------------

එගොඩත් බැලිමි එගොඩත් නුඹ මෙගොඩත් බැලිමි මෙගොඩත් නුඹ දෙගොඩ ම බැලිමි දෙගොඩ ම නුඹ සිවුපද කියන මම තනියම	නැතේයා නැතේයා නැතේයා පැලේයා
--	--------------------------------------

එගොඩ ගොඩේ උල ලේනා මෙගොඩ ගොඩේ මම සිපද දෙගොඩ හරිය ගෙවිලා පිනි දෙගොඩ ගොඩින් කොතන ද නුඹ	අඬන්නේ කියන්නේ වැටෙන්නේ සිටින්නේ
--	---

සීත කරන උදුවප් මහ සීතල උහුලන්ඩ මට බැරුවා කැලේ මදුරු මැසි කරදර තොර පැලේ ගින්න විතරයි තනියට	දුරුත්තේ සත්තේ නැත්තේ ඇත්තේ
--	--------------------------------------

උඹේ කරට මල් මාලා මදු මල් පිපෙනවා හේනේ වැට උඹේ කටින් ගී සිපද තවමත් ගිරවු එනවා පෙර	ගොතන්නට දිගට අහන්නට පුරුද්දට
---	---------------------------------------

අනේ ගිරවුනේ මා බස නගා සිටින තැන කොතැන ද පැලේ තනිව මා ඉඳිතෙයි හිතේ දුකට නිඳි නැතිවා	අසාපන් සොයාපන් කියාපන් කියාපන්
---	---

රැ කිස් පැයේ පැල් රැක නිඳි පාන්දරට යන්නම් ඇස හේනේ කඩුල්ලට එපිටින් හිතෙන් ඇවිත් නැතා අත	මරන්නේ පියෙන්නේ සිටින්නේ වනන්නේ
---	--

උඹයි මායි අපි දෙන්නා එකතු වෙලා
 කැලේ කපා වල් කොටලා ගිනි තියලා
 වැවු කුරක්කන් ගොබ දැන් කළු ගැහිලා
 මෝරයි බංඩි මද සුළඟට නැමීලා

රන් දැකැති අරන් දෙන්නා දෙපස සිට
 බට පොතු පෙට්ටි පුරවා එක පිට එකට
 නැනේ වරෙන් ඒ අස්වන් නෙළන්නට
 කුරහන් පැහි මොකට ද උඹ නැති දාට

ඔපනැලි යටින් පෙති ගෝමර ඉහෙන නගේ
 ඇදි සේලේ රැලි සුළඟට නටන නගේ
 බුලත් හපා හප සුළඟට පිඹින නගේ
 කුරහන් කපන්නට හේනට වඩින නගේ

සක්වැලිහිණි - මහගම සේකර (1964)

අරන් පැහැදිලි කිරීම

අස්වන්	-	අස් වැදුණු දේ, පීදුණු දේ, හටගත් දේ, අස්වැන්න
උලලේනා	-	කැලෑබදව වෙසෙන, නිශාවර පක්ෂියෙකි; උලමා, උලලේනා, උලලිහිණියා, උලලේනි යනුවෙන් ද නම් කෙරේ. උලලේනාගේ හඬ අප්‍රිය ජනක සේ සැලකීම ගැමි විශ්වාසයකි. ගැමියන්ගේ මතය එය මරණයක පෙර නිමිත්තක් බව යි.
ඔපනැලි	-	ඇඳුමේ යොදන රැල්ල; ඇඳුම් හැඩ වැඩ දමා අලංකාර කර ගැනීමට යොදා ගන්නා රැලි මාලාවකි. කාන්තා ඇඳුම් සඳහා අලංකාරයක් ලෙස ද ඔපනැලි යොදා ගැනේ.
තිස්පැය	-	දිනකින් අර්ධයක්; රැයක් පහන් වන තුරු කාලය; රාත්‍රී පැය දොළස; (සිංහල කාල ගණන් ක්‍රමය අනුව දිනකට පැය හැටකි. වර්තමාන ව්‍යවහාර පැයක කාලයක් සඳහා සිංහල පැය දෙකහමාරක් ඇතුළත් ය.)
දෙගොඩහරිය	-	මධ්‍යම රාත්‍රිය දෙපැත්තට ම සමව තිබෙන වේලාව.
පිළ	-	ගෙයක තනා ඇති මිටි පටු වේදිකාව, හිඳ ගැනීම හා නිදා ගැනීම සඳහා තැනූ කොට බිත්තිය. පුරාණ නිවෙස්වල මෙවැනි පිළක් තැනීම ද ඒ මත පැදුරක් අතුරා තිබීම ද දක්නට ලැබිණි.
පෙති ගෝමර	-	ගෝමර යනු ශරීරයේ හට ගන්නා කැලෑල් විශේෂයකි. මෙය පුස් (දිලීර) හේතුවෙන් හට ගන්නා වර්ම රෝගයකි. එහෙත් ගෝමර හටගත් ස්ත්‍රී ශරීරයේ ශෝභාවක් ඇතැයි කවියෝ පවසති. එය කවියාගේ සම්මතය යි.

මදු මල්	-	ගිරිතිල්ල කුලයේ වැල් විශේෂයක හටගන්නා මල්; ජන කවියා නිතර දුටු මල් වර්ගය මෙය බව පෙනේ.
මැස්ස	-	ලී කෝටු සම උසකින් රටාවකට අනුව තබා හරහට බැඳ නිදා ගැනීමට හැකි වන ලෙස පැලක තනා ගන්නා ඇඳ; ලී තට්ටුව, අව්වාලය යන අර්ථ ද දෙයි.
සේලය	-	ඉණට අදින ප්‍රමාණයෙන් දිග රෙද්ද

අවබෝධය

1. කවියාගේ සිතට දුක දැනෙන්නේ කුමක් නිසා ද?
2. නැනා පිළිබඳව මතකයට නංවන සිද්ධි ලෙස කවියා දක්වා ඇත්තේ මොනවා ද?
3. ‘ළමා ළපටි නැනා’ යන යෙදුමෙන් ධ්වනිත වන්නේ කුමක් ද?
4. මෙහි කථකයා සහ ඔහුගේ නැනා අන්‍යෝන්‍ය සහයෝගයෙන් ජීවිතය ගත කළ බව ප්‍රකාශ වන පද්‍යය කුමක් ද?
5. නැනාගේ කෙළි ලොල් ජීවිතය පිළිබඳව හැඟීම් ඉස්මතු කර දක්වන පද්‍ය පාඨයක් උපුටා දක්වන්න.

ලිඛිත අභ්‍යාස

1. පහත සඳහන් එක් එක් යෙදුමට සමාන යෙදුම පද්‍ය පන්තියෙන් උපුටා ලියන්න.
  - i. ළාබාල -
  - ii. නිදා ගන්නවා -
  - iii. මැදියම අවසන් වී -
  - iv. සීතල ඇති ජනවාරියේ -
  - v. සීතල දරා ගන්න -
  - vi. රැය පහන් වන තුරු -
  - vii. නින්ද යන්නේ -
  - viii. බුලත් කා හප සුළඟෙහි පා කර හරින -
2. පහත ඉදිරිපත් කර ඇති එක් එක් යෙදුමේ ව්‍යංග්‍යාර්ථ ලියා දක්වන්න.
  - i. රටා විසපු අත් දෙක මට සිහි වෙනවා -
  - ii. ඇඹූ කඳුළු මුහුදට එක් වුණා දෝ -
  - iii. සිවු පද කියන මම තනියම පැලේයා -
  - iv. පැලේ ගින්න විතරයි තනියට ඇත්තේ -
  - v. අනේ ගිරවුනේ මා බස අසාපන් -

- vi. හීනෙන් ඇවිත් නැතහොත් අත වනන්තේ -
- vii. කුරහන් පැහී මොකට ද උඹ නැති දාට -
- viii. කුරහන් කපන්නට හේනට වඩින් නගේ -

3. පහත සඳහන් එක් එක් යෙදුම් සඳහා පද්‍ය පන්තියේ ඇතුළත්ව තිබූ ජනවහර ඉදිරිපත් කරන්න.

- i. රටා විසූ -
- ii. එවිට -
- iii. මැදියම -
- iv. නොමැත -
- v. නො හැකි ය -
- vi. ඔබගේ මුවින් -
- vii. ඇතින් -
- viii. නැගණියෝ -
- ix. සොයන්න -
- x. නිදිවර්ජනව -

ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස

1. පන්තිය කණ්ඩායම් වශයෙන් සකස් වී පද්‍ය පන්තිය ආශ්‍රිතව පහත දක්වා ඇති ක්‍රියාකාරකම් ඉදිරිපත් කරන්න. අවශ්‍ය විට දී ගුරු සහාය ලබා ගන්න.
  - 1 කණ්ඩායම
පද්‍ය පන්තියේ අන්තර්ගතය පැහැදිලි කරන්න.
  - 2 කණ්ඩායම
පද්‍ය පන්තියේ ඇතුළත් ශබ්ද රසය උදාහරණ සහිතව විස්තර කරන්න.
  - 3 කණ්ඩායම
පද්‍ය පන්තියේ අර්ථ රසය පිළිබඳ කෙටි සාකච්ඡාවක් පවත්වන්න.
  - 4 කණ්ඩායම
පද්‍ය නිර්මාණය රස විඳිමින් කෙටි විචාරයක් ඉදිරිපත් කරන්න.
  - 5 කණ්ඩායම
ගුරු සහාය ලබා ගෙන ඉහත ඉදිරිපත් කිරීම්වල උභය පූරණය, ඇගයීම, සමාලෝචනය සිදු කර, අවසන් ස්තූතිය පුද කරන්න.